

Republica Moldova

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE

referitoare la solicitarea suspendării acțiunii Legii nr. 230 din 16 decembrie 2020 pentru abrogarea Legii nr. 235 din 3 octombrie 2016 privind emisiunea obligațiunilor de plată derivate din garanțiile de stat nr. 807 din 17 noiembrie 2014 și nr. 101 din 1 aprilie 2015

(sesizarea nr. 212a/2020)

CHIȘINĂU

22 decembrie 2020

DECIZIE REFERITOARE LA CEREREA DE SUSPENDARE A ACȚIUNII LEGII NR.
230 DIN 16 DECEMBRIE 2020 PENTRU ABROGAREA LEGII NR. 235 DIN 3
OCTOMBRIE 2016 PRIVIND EMISIUNEA OBLIGAȚIUNILOR DE PLATĂ
DERIVATE DIN GARANȚIILE DE STAT NR. 807 DIN 17 NOIEMBRIE 2014 ȘI NR.
101 ȘI 1 APRILIE 2015

Curtea Constituțională, judecând în componența:

nei Domnica MANOLE, *Președinte*,
dlui Nicolae ROȘCA,
nei Liuba ȘOVA,
dlui Serghei ȚURCAN,
dlui Vladimir ȚURCAN, *judecători*,
cu participarea nei Dina Musteața, *asistent judiciar*,

Având în vedere sesizarea înregistrată pe 21 decembrie 2020,
Examinând *prima facie* sesizarea menționată,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând în camera de consiliu,

CONSTATĂ

1. La originea cauzei se află o sesizare depusă la Curtea Constituțională pe 21 decembrie 2020, în baza articolelor 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, 25 lit. g) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și 38 alin. (1) lit. g) din Codul jurisdicției constituționale, de dnii Andrian Candu și Vladimir Cebotari, deputați în Parlamentul Republicii Moldova.

2. Curtea observă că autorii sesizării îi solicită Curții să verifice *a priori* constituționalitatea Legii nr. 230 din 16 decembrie 2020 pentru abrogarea Legii nr. 235 din 3 octombrie 2016 privind emisiunea obligațiunilor de plată derivate din garanțiile de stat nr. 807 din 17 noiembrie 2014 și nr. 101 din 1 aprilie 2015 (proiectul legii nr. 491 din 4 decembrie 2020).

3. Autorii menționează că la data depunerii sesizării Legea contestată (proiectul legii nr. 491 din 4 decembrie 2020) nu era promulgată de Președintele Republicii și nu a fost publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova. Curtea notează că la data examinării sesizării Legea nr. 230 din 16 decembrie 2020 a fost promulgată prin Decretul Președintelui Republicii Moldova nr. 1899-VIII din 18 decembrie 2020 și publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 353-357 din 22 decembrie 2020.

4. Astfel, în conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității legilor, în prezenta cauză a Legii nr. 230 din 16 decembrie 2020 pentru abrogarea Legii nr. 235 din 3 octombrie 2016 privind emisiunea obligațiunilor de plată derivate din garanțiile de stat nr.

DECIZIE REFERITOARE LA CEREREA DE SUSPENDARE A ACȚIUNII LEGII NR. 230 DIN 16 DECEMBRIE 2020 PENTRU ABROGAREA LEGII NR. 235 DIN 3 OCTOMBRIE 2016 PRIVIND EMISIUNEA OBLIGAȚIUNILOR DE PLATĂ DERIVATE DIN GARANȚIILE DE STAT NR. 807 DIN 17 NOIEMBRIE 2014 ȘI NR. 101 ȘI 1 APRILIE 2015

807 din 17 noiembrie 2014 și nr. 101 din 1 aprilie 2015, ține de competența Curții Constituționale.

5. Din textul Legii nr. 235 din 3 octombrie 2016 abrogată, rezultă că în perioada valabilității sale ea a produs anumite efecte juridice de natură financiară. În baza acestei legi, Ministerul Finanțelor a emis și a transmis Băncii Naționale a Moldovei obligațiuni de stat cu termen de scadență de până la 25 de ani, în volum total de până la 13 583 717 000 de lei, cu rata efectivă a dobânzii de 5 % anual (articolul 2 alin. (4)), și s-au abrogat garanțiile de stat nr. 807 din 17 noiembrie 2014 și nr. 101 din 1 aprilie 2015 acordate de Ministerul Finanțelor Băncii Naționale a Moldovei (articolul 2 alin. (10) din Legea nr.235), iar creanțele Băncii Naționale a Moldovei față de băncile în lichidare („Banca de Economii” S.A.; BC „Unibank” S.A.; BC „Banca Socială” S.A.) au trecut la Ministerul Finanțelor (articolul 3 din Legea nr. 235). Având în vedere că obligațiunile emise sunt producătoare de dobânzi, legislatorul a permis Băncii Naționale a Moldovei să tranzacționeze obligațiunile de stat respective pe piața secundară în volum de cel mult 40 la sută din totalul emisiunii (articolul 2 alin. (9) din Legea nr. 235), iar emitentul (Ministerul de Finanțe) având obligația să plătească periodic dobânzi și să le răscumpere la scadență. Executarea Legii nr. 235 din 3 octombrie 2016 a produs un impact financiar asupra capitalului statutar al Băncii Naționale a Moldovei.

6. Autorii sesizării îi solicită Curții să suspende acțiunea Legii contestate, în baza articolului 25¹ din Legea nr. 317 din 13 decembrie 1994 cu privire la Curtea Constituțională, menționând că Legea nr. 235 din 3 octombrie 2016 a fost obiectul coordonării cu Fondul Monetar Internațional, prin care Republica Moldova și-a asumat angajamentul de a „folosi toate transferurile viitoare ale profiturilor Băncii Naționale a Moldovei Guvernului pentru a răscumpăra aceste valori mobiliare, începând cu tranșele cu termenul de plată mai îndepărtat, reducând datoria publică internă”. Autorii afirmă că orice acțiuni de natură să afecteze independența Băncii Naționale și viabilitatea bilanțului acesteia pot compromite grav relațiile Republicii Moldova cu Fondul Monetar Internațional. De asemenea, autorii sesizării menționează că aplicarea Legii contestate va periclita securitatea economică și financiară a statului.

7. Curtea reține că poate suspenda acțiunea actelor normative prevăzute la articolele 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, 4 alin. (1) lit. a) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și 4 alin. (1) lit. a) din Codul jurisdicției constituționale nr. 502 din 16 iunie 1995, sesizate în modul corespunzător la Curtea Constituțională, care afectează sau se referă la domeniile stabilite

DECIZIE REFERITOARE LA CEREREA DE SUSPENDARE A ACȚIUNII LEGII NR. 230 DIN 16 DECEMBRIE 2020 PENTRU ABROGAREA LEGII NR. 235 DIN 3 OCTOMBRIE 2016 PRIVIND EMISIUNEA OBLIGAȚIUNILOR DE PLATĂ DERIVATE DIN GARANȚIILE DE STAT NR. 807 DIN 17 NOIEMBRIE 2014 ȘI NR. 101 ȘI 1 APRILIE 2015

la articolul 25¹ alin. (2) din Legea citată și articolul 7¹ alin. (2) din Codul menționat.

8. Examinând *prima facie* sesizarea în partea ce ține de dispunerea suspendării, Curtea observă, pe de o parte, că în cazul în care acțiunea Legii contestate nu va fi suspendată, ea ar putea fi pusă în aplicare și ar putea afecta anumite domenii privind securitatea economică sau financiară a statului (a se vedea articolul 25¹ alin. (2) pct. 1) lit. g) din Legea cu privire la Curtea Constituțională; articolul 7¹ alin. (2) pct. 1) lit. g) din Codul jurisdicției constituționale). Pe de altă parte, Curtea notează că în cazul suspendării acțiunii Legii contestate nu se vor putea lua decizii, eventual, în baza unei legi contestate în fața Curții Constituționale. Mai mult, suspendarea acțiunii Legii contestate va putea elimina din discuție problema referitoare la soluțiile dispuse în baza unei legi care poate fi declarată neconstituțională.

9. Prin urmare, suspendarea executării Legii contestate corespunde temeiurilor de suspendare prevăzute la articolele 25¹ alin. (2) pct. 1) lit. g) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și 7¹ alin. (2) pct. 1) lit. g) din Codul jurisdicției constituționale și se încadrează în scopul suspendării de a preveni „eventualele prejudicii și consecințe negative iminente și ireparabile ale aplicării Legii contestate” stabilit în jurisprudența Curții (a se vedea DCC nr. 42 din 30 aprilie 2020; DCC nr. 43 din 14 mai 2020; DCC nr. 80 din 2 iulie 2020; DCC nr. 137 din 7 decembrie 2020, §§ 10-11).

Din aceste considerente, în baza articolelor 135 alin. (1) lit. a) și 140 alin. (2) din Constituție, 25¹ și 26 din Legea cu privire la Curtea Constituțională, 6, 7¹, 61 și 64 din Codul jurisdicției constituționale, Curtea Constituțională

DECIDE

1. *Se admite* cererea de suspendare a acțiunii Legii nr. 230 din 16 decembrie 2020 pentru abrogarea Legii nr. 235 din 3 octombrie 2016 privind emisiunea obligațiilor de plată derivate din garanțiile de stat nr. 807 din 17 noiembrie 2014 și nr. 101 din 1 aprilie 2015 depusă de domnii Adrian Candu și Vladimir Cebotari, deputați în Parlamentul Republicii Moldova.

2. *Se suspendă* acțiunea Legii nr. 230 din 16 decembrie 2020 pentru abrogarea Legii nr. 235 din 3 octombrie 2016 privind emisiunea

DECIZIE REFERITOARE LA CEREREA DE SUSPENDARE A ACȚIUNII LEGII NR.
230 DIN 16 DECEMBRIE 2020 PENTRU ABROGAREA LEGII NR. 235 DIN 3
OCTOMBRIE 2016 PRIVIND EMISIUNEA OBLIGAȚIUNILOR DE PLATĂ
DERIVATE DIN GARANȚIILE DE STAT NR. 807 DIN 17 NOIEMBRIE 2014 ȘI NR.
101 ȘI 1 APRILIE 2015

obligațiilor de plată derivate din garanțiile de stat nr. 807 din 17 noiembrie 2014 și nr. 101 din 1 aprilie 2015, până la soluționarea în fond a cauzei.

3. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă niciunei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte

Domnica MANOLE

Chișinău, 22 decembrie 2020

DCC nr. 150

Dosarul nr. 212a/2020